Гос. книжная палата УзССР
6 АПР 1993

Мустақиллик, Тинчлик, Ҳамкорлик

Халқ сўзи

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг газетаси

23 МАРТ, СЕШАНБА № 58 (561). 1993 йил.

Сотувда эркин нархда.

21 МАРТ КУНИ ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИ НАВРЎЗНИ КЕНГ НИШОНЛАДИ

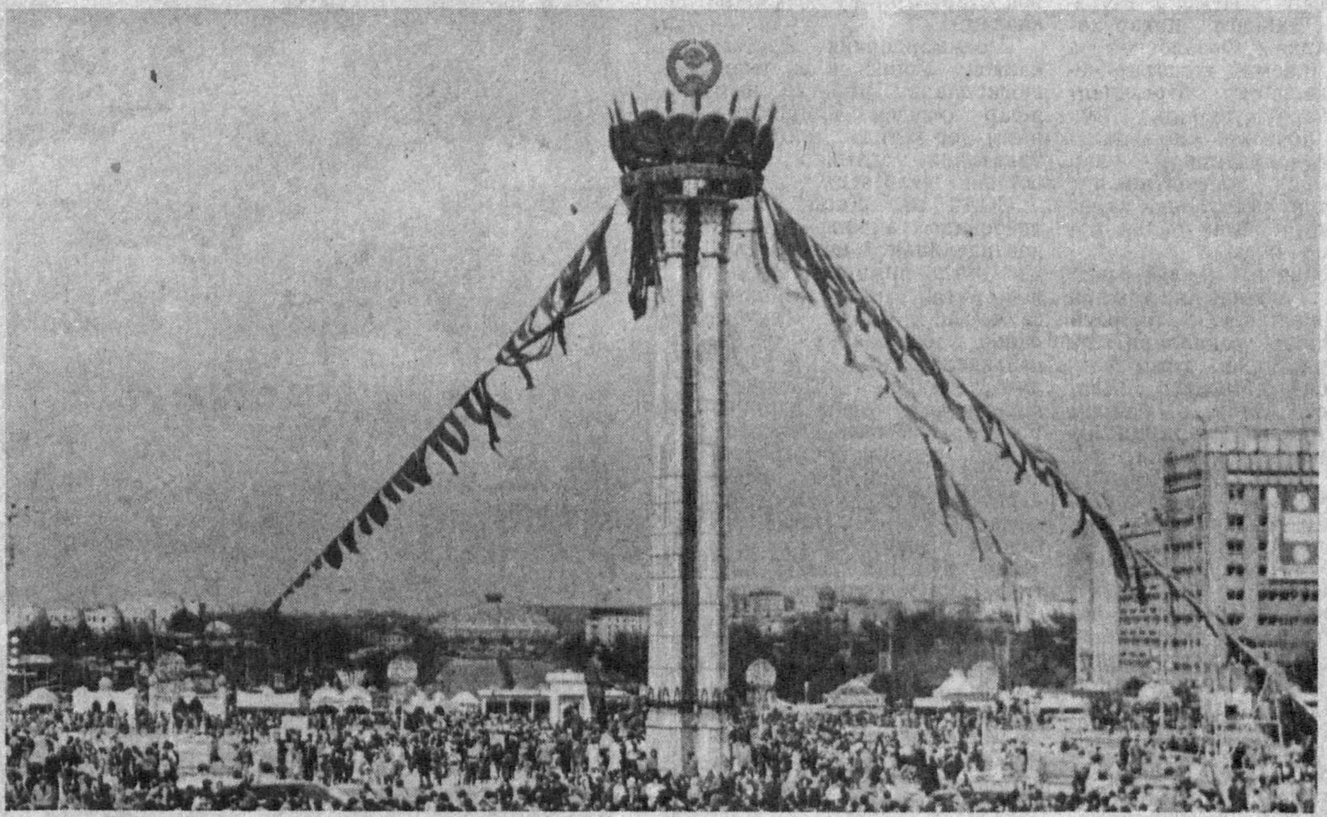

Махсус мухбиримиз ТОҲИРЖОН ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ АБДУҒАНИЕВИЧ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент жаноблари!

Америка халқи номидан Сизни ва Ўзбекистоннинг барча фуқаросини улуғ айём — Наврўз билан муборакбод этаман. Янги йил ўзбек халқига яна шунинг учун ҳам гуллаб-яшнаш, яшариш фаслидирким, Сиз бу улуғ айёмни иккинчи марта мустақил давлат сифатида байрам қилаётирсиз. Америка Қўшма Штатлари истиқлолингиз, эгаменлигингизни ҳамда ҳақиқий демократия, эркин бозор иқтисодиёти йўлидаги саъй-ҳаракатларингизни тўла қўллаб-қувватлайди. Оғир синовлар, қийинчиликларга дуч келаётганингизни биламиз, эзгу ниятларингиз ижобат топиши йўлида сизлар билан ҳамкорлик қиламиз деган умиддамиз.

Янги йил Сизга ва Ўзбекистоннинг барча фуқаросига тинчлик ва равнақ бахш этсин.

Эҳтиром ила,

Билл Д. КЛИНТОН,
Америка Қўшма Штатлари Президенти.
Вашингтон.

ГАЗЧИЛАР ҲУЗУРИДА

РОССИЯ ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Россия Федерацияси Вазирлар Кенгашининг раиси В. Черномирдин билан Самарқанд ва Муборакда бўлиши. (ЎзА).

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов билан Россия Федерацияси Вазирлар Кенгашининг раиси Виктор Черномирдин 20 март куни Қарши шаҳрига ташриф буюришди.

Ислом Каримов ва Виктор Черномирдин Қашқадарё вилоятининг Муборак газни қайта ишлаш заводида бўлиб, у ерда газдан олтингугурт ва конденсат ажратиб олиш тармоқларидаги иш шароитлари билан танишди. Маълумки, мазкур завод Марказий Осиё давлатларини табиий ёнилғи билан таъминлашда катта қувватга эга бўлган корхоналардан ҳисобланади. Бу ерда ҳар йили 24 миллиард куб метр газ, 500 минг тонна олтингугурт ишлаб чиқарилади.

Ислом Каримов Ўзбекистон билан Россия Федерациясининг бундан кейин шу соҳада яқиндан ҳамкорлик қилиши — газни қайта ишлаш соҳасида яна яхшироқ самара бериши мумкинлигини таъкидлаб, корхона мутахассисларининг фаолиятига катта баҳо берди.

В. Черномирдин Ўзбекистондаги сиёсий барқарорлик ва ўтказилаётган иқтисодий ислоҳотлар ҳар икала давлат ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш учун айни муддао эканини таъкидлади. Россия ҳукуматининг бошлиғи собиқ СССР Газ саноати вазирининг ўринбосари ва вазири бўлиб ишлаган кезларда бу корхонага кўп келганини эслади.

Шу куни В. Черномирдин бошлиқ Россия ҳукумат делегацияси ватанига жўнаб кетди.

Қарши аэропортида меҳмонларни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ЎзА).

ДОН ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ И. ЖЎРАБЕКОВНИНГ 1993 ЙИЛ 19 МАРТДА РЕСПУБЛИКА ҒАЛЛАКОРЛАРИ КЕНГАШИДА СЎЗЛАГАН НУТҚИ

Ҳурматли ғаллакорлар!

Бундай кенгаш Ўзбекистон ҳукуматининг қарори билан биринчи марта ўтказилаяпти. Бунинг сабабини сизлар яхши биласизлар. Халқимизни дон билан таъминлаш асосий муаммолардан бири бўлиб турибди. Биз озиқ-овқат маҳсулотларини сотиб олишга катта миқдорда валюта сарфлашга мажбур бўлаяпмиз.

Шуни айтиш керакки, дон етиштиришни кўпайтириш ва давлат ресурсларини тўлдириш бўйича ўз имкониятларимиздан мутлақо қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Кўпчилик раҳбарлар ва мутахассислар дон экинларига бефарқ қараяптилар, давлат манфаатларини кўзлаб иш олиб бормаётирлар. Натижада дон хўжаликлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Бунинг оқибатида дон экинлари учун ажратилган ерлардан қониқарсиз фойдаланиляпти.

Ўтган йили колхозлар, совхозлар ва бошқа хўжаликларда 1 миллион 138 минг гектар майдонга ғалла экилди. Улардан 76 минг

(Давоми 4-бетда).

КЕЛДИ НАВРЎЗИ ОЛАМ, ЛОЛАГУЛЗОР БЎЛДИ ШАРҚ, ЗАРЛАРИН

21 МАРТ КУНИ ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИ НАВРЎЗНИ

• Тошкент

СОАТ 11. Халқлар дўстлиги майдонида эрталабдан байрамона руҳият. Тошкентликлар ва пойтахт меҳмонларига хизмат кўрсатиш ниятида муҳташам саройнинг икки ёни бўйлаб Ўзбекистон миллий боғигача шаҳар районлари тиклаган афсонавий қасрчаларда дастурхон ёзилган. Шамсий сананинг ўзгаришию кўклам келиши билан бошланган бу йилги Наврўзи оламни ҳамюртларимиз нақадар орзиқиб кутганликлари уларнинг гулгун чеҳраларида акс этиб турибди.

Муҳташам саройнинг ойнаванд эшиклари очилиб, Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов, Республика Олий Кенгашининг Раиси Шавкат Йўлдошев, Бош вазир Абдулҳошим Муталов, Республика Вазирлар маҳкамаси раисининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Тошкент шаҳар ҳокими Адҳам Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар чиқиб келдилар. Президент отахонлар ҳузурига йўл олди, пойтахт маҳаллалари оқсоқолларини, улар сиймосида тошкентликларни, бутун республика аҳлини Наврўз айёми билан муборакбод этди.

Минбардан давлат раҳбарлари, меҳнат илғорлари ва фахрийлари, хорижий элчихоналар вакиллари жой олишгач, Ориф ҳожи Алимаҳсумов «Марҳабо Наврўз» деб аталмиш байрам тантаналарини диёримиз аҳлига шоду хуррамлик, фаровон ҳаёт, юртбошига омонлик тилаб бошлаб берди. Улкан майдон узра карнай-сурнай садолари янгради.

«Чаман», «Юлдуз», «Баҳор», «Шодлик», «Зарафшон», «Лазги», «Тановор» ансамбллари вилоятларда ўтказилган минтақа кўрик-танлов ғолибларидан жамланган дасталар байрамга файз киритдилар.

— Жуда кўп хорижий мамлакатларда бўлганман, аммо бундай тантанани биринчи бор кўришим,— дейди Россия Федерациясининг Ўзбекистондаги элчиси Ф. Сидорский.— Маҳаллий аҳоли қалбида байрам қилиш иштиёқи зўрлиги менга маъқул бўлди. Эшитишимча, Наврўз куни ҳар қандай можаролар барҳам топармиш, бу кун яраш куни эмиш. Қандай яхши. Айтадиларку, бир кун уруш бўлган уйдан қирқ кун барака аримайди, деб. Ҳамжиҳатликка нима етсин.

СОАТ 12. Мустақиллик майдони бу сафар болажонлар ихтиёрига берилди. Спорт беллашувлари авжига чиқди. Тошкентдаги 19, 40, 41, 162-мактабларнинг «Булбулча», «Қалдирғоч», «Бойчечак», «Гуллола» командалари ўртасида қувноқ стартлар мусобақалари қизиди.

Шоҳимардонлик Рустампалвон Ўринбоев ва унинг шогирдлари, айниқса, икки яшар қизчаси Кумушбибининг дор устида қилган ҳаракатлари одамлар эътиборини жалб этди.

СОАТ 13. Карл Маркс хиёбонида ташкил этилган пазандачилик маҳсулотлари савдо ярмаркасини четлаб ўтган одам топилмаса керак. Мирза Улуғбек район ошхоналар тресты пазандаларининг қўли-қўлига тегмайди. «Тошкент» қаҳвахонаси ошпазлари — Баҳтиёр Ризамуҳаммедов билан Одил Ёқубовлар дошқозондан басма-бас одамларга сумалак улашишаяпти. «Учинчи қозон тугаяпти, ҳозир ҳалим ҳам тайёр бўлади», дейди Бахтиёр ака мамнунлик билан.

СОАТ 14. Алишер Навоий номли театр майдони китоб ихлосмандларининг севимли масканига айланди. Тошкентдаги 23, 28, 42-китоб дўконлари янги нашр қилинган энг нодир асарлар кўргазма савдосини уюштирди. «Ялла», «Тошкент» гуруҳлари санъаткорлари байрам иштирокчилари қувончига қувонч улашишди.

Халқлар дўстлиги майдонида бошланган байрам тантаналари азим Тошкентнинг истироҳат боғлари, хиёбонлари, маҳаллалариюю гузарлари оша диёримиз бўйлаб зўр қувонч ва шодлик ила одимлайди...

Исмат ТОШ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Пискентликларнинг қўш қувончи

Дарҳақиқат, бу сафарги Наврўз байрами пискентликлар учун қувонч устига қувонч келтирди. Улар шу улуғ айём арафасида ажойиб совға олдилар: районда қурилаётган улкан тиббий бирлашма биноси ва иккита янги боғча фойдаланишга топширилди.

Шу муносабат билан 20 март куни Пискентда катта тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди. Янги шифохонани фойдаланишга топширишга бағишланган йиғилишни район ҳокими А. Носиров очди.

Янги тиббий бирлашма биноси уч қаватдан иборат бўлиб, терапия, жарроҳлик, гинекология, реанимация ва бошқа бўлимлар жойлашди. Ўринлар сони эса 135 та. Бирйўла 200 беморга хизмат кўрсатадиган поликлиника ҳам шу бинонинг ичида.

Шу куни районда «Ширинтой» ва «Наврўз» деб аталган янги боғча бинолари ҳам фойдаланишга топширилди.

Ана шу муассасаларни фойдаланишга топширишга бағишланган тантанали йиғилишларда Тошкент вилояти ҳокими С. Д. Сайдалиев, республика соғлиқни сақлаш вазири Ш. И. Каримов, халқ таълими вазири Ж. Ғ. Йўлдошев ўртоқлар иштирок этдилар ва йиғилиш қатнашчиларини бу жуда муҳим воқеалар ҳамда Наврўз байрами билан самимий қутладилар.

СУРАТДА: Тошкент вилоят ҳокими С. Сайдалиев (ўнгдан), республика соғлиқни сақлаш вазири Ш. И. Каримов, Пискент район ҳокими А. Носиров, республика халқ таълими вазири Ж. Ғ. Йўлдошев ва Тошкент вилоят ҳокимининг муовини Ҳ. Ҳамидов ўртоқлар Пискентда очилган янги «Ширинтой» боғчаси кичкинтойлари даврасида.
Даврон АҲМАД сурати.

• Қорақалпоғистон

Баҳорнинг ҳузурбахш насими Қорақалпоғистон ўлкасида ҳам ажиб фарахбахш кайфият бахш этиб эса бошлади. Қорақалпоқ биродарларимиз бу галги Наврўз айёмини ўзгача завқ-шавқ билан нишонладилар. Халқнинг қадимий анъаналарига алоҳида эътибор берилиб, «бахшилар айтишуви», «полвонлар кураши» от пойгаси, улоқ, қўчқор, хўроз уриштириш, арғимчоқ учиш мусобақалари байрам аҳлининг наврўзона кайфиятини янада кўтарди. Ёшларнинг аравада оммавий сайиллари ташкил этилиб, кўча-кўйларда байрам руҳи ҳукмрон бўлди.

Байрам дастурхонини сумалак, баҳорий таомлар безади. Кураш, дорбозлик сингари ўйинлар ҳам Наврўз сайлига чиққан кишиларнинг серзавқ томошаларидан бўлди.

Шу куни Нукус шаҳри ва барча район, шаҳар марказларида, маҳаллаларда, хайрия концертлари уюштирилди. Наврўзнинг инсонпарварлик анъаналаридан келиб чиқиб, қариялар, ногиронлару етим-есирлар, боқувчисиз қолган кимсаларга алоҳида эътибор берилиб, уларга хайр-эҳсонлар улашилди.

Қорақалпоғистоннинг ҳар бир овули, ҳар бир қишлоғу районида Наврўз шодиёналари мустақиллигимизнинг муборак шарофати билан бағоят эркин ва озод нишонланди, десак хато қилмаймиз.

Наврўз тантаналари Қорақалпоғистондаги барча халқларнинг умумий байрамига айланди. Наврўзнинг меҳр-шафқат, инсонга муҳаббат, дўстлик, ўзаро ҳурмат каби эзгу ҳислатларни ўзида мужассам этган халқ байрами эканлиги яна бир карра тасдиқланди.

Шу куни деҳқонлар илк бор далага отланишди. Илоҳим, муборак Наврўз қорақалпоқ элига қут-барака олиб келсин.

Т. ДОЛИЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Андижон

Ҳеч қайси байрам мустақиллигимизнинг иккинчи баҳоридаги Наврўздек шукуҳли, тароватли, гаштли бўлмаган. Андижоннинг ҳар бир қишлоғи, шаҳарлари ўзгача либос кийди. Карнай-сурнай садолари дилларга завқ солди. Ёшу қари кўклам келинчагини қаршилагани чиқдилар. Балиқчида Деҳқонбобо ва Баҳорой янги йилнинг илк экинларига уруғ қадади. Қўрғонтепада кўчат ўтказилди. Бундай тадбирлар қай бир районда бўлмади, дейсиз. Муҳими, ўйингоҳлар, табиат қучоқларида турли-туман беллашувлар, кўнгил очар томошалар авжига чиқди.

...Вилоят марказидаги болалар боғи. Бири-биридан чиройли буюмлар, маҳорат билан тикилган кийимлар. Уларни кўриб ҳавасингиз келади. Кўргазмага олиб чиқилган 100 мингдан зиёд буюмни тажрибали усталар ёки чеварлар эмас, мактаб партасидаги ўқувчилар тайёрлашган. Ёш мўйқалам усталари баҳсини айтмайсизми. Улар чизган «Наврўз» лаҳзалари дилингизни яратади. Шаҳар халқ таълими бўлими мутасаддилари «Наврўз» болажонлари шодлиги учун бор имкониятларини ишга солдилар.

Андижоннинг марказий кўчалари бўйлаб ўтказилган оммавий югуриш байрамга ўзгача руҳ касб этди. Маданият ва истироҳат боғларида полвонлар бел олишдилар.

Одамлар гавжум жойлардаги оммавий саҳналарда вилоятнинг хушовоз хонанда ва раққосалари белни маҳкам боғлаб хизмат қилишди. Савдо расталарига энг танқис таомлардан тортиб, тақчил буюмлар савдога чиқарилди.

Олтинкўл райони ҳокимлиги қаловини топса қор ёнади, қабилида иш тутди. Райондаги ҳар бир оилага совға сифатида арзон нархда гўшт улашди. Асакаликлар эса кўзи ожизлар корхонасидан марҳаматларини аяшмади. Избосканликлар мурувват талабаларга кўмак қўлини чўздилар. Шубҳасиз саҳийлар ночорларни йўқлашни ҳам эсдан чиқаришмади.

Ф. ШОДМОНАЛИ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Бухоро

НАВРЎЗ байрами катта тантаналар билан бошланди. Вилоят марказининг Исмоил ал-Бухорий майдонидаги оммавий байрамда барча район меҳнаткашларининг вакиллари иштирок этдилар. Миллий ўйинлар, театрлаштирилган томошалар кўрсатилди. Майдон марказида мучал ёшида бўлганлар байрам қатнашчилари томонидан табрикланиб, уларга совға-саломлар топширилди.

Бухорий майдонига туташ боғда шаҳардаги 23 маҳалла аҳли ўз байрам дастурларини намойиш этдилар. Меҳмонларни кўклам неъматлари, миллий таомлар билан сийлашди. Вилоятдаги форс-тожик, рус, Бухоро яҳудийлари, турк, корейс, туркман миллий-маданий марказларининг байрам дастурларини томошабинлар катта олқишлар билан кутиб олдилар.

Наврўз нафақат миллий байрам сифатида, балки вилоятимизда истиқомат қилувчи барча миллат вакилларининг катта байналмилал шодиёнасига айланиб кетди. Бухорода байрам руҳи давом этмоқда.

М. ОТАБОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Навоий •

Ҳамма жойда бўлгани каби Навоий вилоятида, ҳам Наврўзи олам шодиёналари кенг нишонланмоқда. Вилоят ҳокими ва унинг ўринбосарлари Навоий шаҳар ва туманларида истиқомат қилаётган ногиронлар, Афғонистон уруши иштирокчилари, қаҳрамон она ва боқувчисини йўқотганлар хонадонида бўлиб, уларни улуғ айём билан қутладилар, уларга совға-саломлар инъом этдилар.

Вилоятдаги бошқа туманларда ҳам Наврўз зўр шодухуррамлик билан нишонланди. Байрам иштирокчилари туманларнинг бадиий ансамбллари санъатларидан баҳраманд бўлдилар.

Навбаҳор туманида ўтказилган Наврўз дастурхонини безаш кўрик-конкурси айниқса мароқли бўлди. Байрам сайлида вилоят ҳокими А. Айдарқулав иштирок этиб, байрам қатнашчиларини қизғин қутлади.

Иброҳим ЖУМАЕВ,
«Дўстлик байроғи» вилоят газетаси масъул котиби.

• Жиззах

ЖИЗЗАХ қадимдан ўзининг Наврўзбулоғи билан машҳур. Наврўз таъқиқланганда ҳам, ҳар қандай об-ҳавода ҳам ҳар йили Наврўзбулоқда уч чоршанба Наврўз сайли ўтказилади. Жиззахликлар учун бу одат тусига кирган.

Вилоятда танилган санъаткор борки, Наврўзбулоққа чиқиб, ўз маҳоратини намойиш этди. Шу куни вилоят автотрести қарорига кўра жамики автобуслар йўловчиларга текин хизмат кўрсатди. Ўн кундан буён Жиззахда давом этаётган ўзбек киноси кунлари 21 мартда ниҳоясига етиб, шу куни барча фильмлар ҳам текин кўрсатилди. Хайрия жамғармалари ўз ҳисобларидан етим-есирларга, кам дародмадлиларга, ночор-ногиронларга баҳоли-қудрат хайрия улашдилар.

Ўтган йиллари вилоят миқёсидаги ҳар бир раҳбар бир бечароҳол, камқувват, ёрдамга муҳтож қарияга биркитилган, раҳбар вақти-вақти билан унинг ҳолидан хабар олиши, зарур ёрдамни бериши керак эди. Ушбу анъана ғоят инсонпарвар эканлиги Наврўз кунлари яна бир карра исботланди.

Наврўзи айём куни қувончли воқеалардан яна бири шу бўлдики, Зафаробод туманидаги Алишер Навоий номли 2-ўрта мактаб ҳовлисида буюк мутафаккир бобомизга ўрнатилган ёдгорлик тантанали суратда очилди.

Ўзбекистоннинг мустақиллиги мустаҳкамланаётган ана шу қутлуғ кунларда халқимизнинг боши асти ана шу тахлит тўю-тантаналардан аримасин.

А. МАМАРАСУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Хоразм

Мартнинг кечаги якшанбаси тантаналар авжига минди. Воҳа аҳли меҳмонларни махсус ҳозирланган байрамгоҳлар, майдонлар, хиёбонлар, ўйингоҳлар, томошагоҳлар, истироҳат боғлари, ошхона, чойхоналарга чорлади. Ҳамма жойда байрам дастурхони.

Шодиёнада кўҳна Хазораспга бориб ажойиб маросим устидан чиқдик. Туман ҳокими, Ўзбекистон Халқ депутати Шариф Муродов ҳокимлик номидан махсус дастурхон ҳозирлаб унга нуқул етим-есирларни, ногиронy мададга муҳтожларни, элу юртга хизмати синган камтар камсуқум элдошларини чорлабди.

Вилоят маркази — Урганчда бўлган байрам сайлида ўн минглаб киши қатнашди. Пишиқ-пухта тузилган байрам дастури шаҳарликлар ва бу ерга ташриф буюрган кўп сонли меҳмонларга манзур бўлди. Наврўзи олам тантанаси иштирокчиларини вилоят ҳокими М. Жуманиёзов, шаҳар ҳокими Р. Султонов қизғин қутладилар. Байрамда воҳа билан қалин дўстлик ва ҳамкорлик алоқаларини боғлаган мусобақадош Фарғона меҳнаткашларининг вакиллари, Туркманистон ва Қорақалпоғистондан ҳам ардоқли меҳмонлар иштирок этишди.

Байрам воҳа қишлоқларида ҳам файзли ўтди. Миришкор деҳқонлар буғдой, беда, резавор экинлари уруғини яхши ният билан атайлаб шу куни ерга сочдилар. Амударёнинг хушманзара ва серҳосил соҳилларида вужудга келтирилаётган «Наврўз» боғи эса оммавий сайлгоҳга айланди. Байрам арафасида бу серфайз боққа гўзал Фарғонадан 15 минг туп анвойи мевалар кўчати келтирилди. Тантана қатнашчилари дарахт экишдек хайру савоб юмушни бажонидил бажардилар. Шунингдек, Боғот райони меҳнаткашларининг даъватига биноан ўтказилган умумхалқ хайрия ҳашари меҳнат байрамига айланди.

Наврўз тантаналари ҳали ниҳоясига етганича йўқ. Бу шодиёна энди мусулмонларнинг муборак Ийд-рамазон айёмига уланиб кетади.

А. СОБИРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Наманган

Вилоятнинг Учқўрғон районидаги «Қўғай ўлмас» қишлоғида истиқомат қилувчи аҳоли ўз хўжаликлари номини Улуғбек деб қайта номлашди. Илгари бу жой «Ленинчи» деб юритиларди. Мана энди, Наврўз арафасида фуқаролар «Ўзлигимизга қайтаётганимизни ҳис этмоқдамиз», дейишмоқда. Наврўз айёмида чекка аҳоли ҳудудларидаги чорасиз одамларнинг ҳолидан хабар олинди. Қишлоқда 86 та ёрдамга муҳтож оила, 25 нафар ёлғиз қария бор. Уларга хўжалик томонидан гўшт, ёғ, гуруч инъом этилди. Вилоятдаги деярли барча ногиронларга ҳар бирининг умумий қиймати 22 минг сўмдан бўлган ногиронлик аравачалари, бетобларга дори-дармонлар, уй-жойсиз фуқароларга янги турар-жой бинолари калитлари топширилди. Меҳр-мурувватдан бир неча минг киши баҳраманд бўлди.

Поп районидаги Беруний номли деҳқон хўжалиги вилоятнинг яна бир олис нуқтаси бўлиб, қўшни Тожикистон Республикасининг Ашт райони билан чегарадош. Бу жойда вилоят ҳокими Бургутали Рапиғалиев ташаббуси билан боғ барпо этилди.

Вилоят марказидаги шодиёна тўғрисида тўлқинланмай гапириб бўлмайди. Тантаналар Машраб номли боғдан бошланди. Асосий сайил Бобур номли истироҳат боғида ташкил этилди. Тонг саҳарда одамлар карнай-сурнай садолари билан уйғонишди. Наманган машинасозлик заводи жамоаси боғда умумий қиймати 10 миллион сўмлик оромгоҳ қурдилар. Бу шаҳарчада Наврўз чойхонаси, салқин ичимликлар дўкони билан бирга кишига ором берувчи сунъий шаршара ҳам яратилган.

Фақат йирик корхона ва ташкилотлар эмас, шаҳарнинг барча меҳнат жамоалари вакиллари бу ерда ҳозир бўлишди. Сумалаклар, кўкатдан тайёрланган тансиқ таомларнинг ёқимли ҳиди, шеъру алёрларнинг нашъасига уланиб кетди. Тантанада Ўзбекистон халқ шоири Эркин Воҳидов бахт ва баҳор мавзуидаги шеърлардан ўқиди.

Раҳимжон ИРИСОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ТЎКДИ ОФТОБ, ТОЗА РУХСОР БЎЛДИ ШАРҚ!

КЕНГ НИШОНЛАДИ

РЕСПУБЛИКАДА ЯГОНА

Тошкентнинг Кўкча даҳасини ким билмайди дейсиз! Кўкча деса одам қалбида беихтиёр ҳаётга иштиёқ, тетик бир руҳ қамраб олгандай бўлади кишини. Бу ернинг номланиши яшиллик, яшариш, униб-ўсиш билан боғлиқлигиданмикан, Эҳтимол...

Эътибор берган бўлсангиз, Кўкча сўзи баҳор ойларида, айниқса Наврўз кунларида янада дилга яқин жаранглайди. Аслида ҳам Наврўз Кўкча даҳасига ўзига хос бир тароват, ўзгача ифор билан кириб келади.

Бу йил ҳам шундай бўлди. Шаҳарнинг Наврўз маҳалласида Наврўз тонги ниҳоятда диловар ёришди. Карнай-сурнай садолари элу-оламни янги йил шодиёналарига чорлаганда тумонат одам оқиб келаверди.

Кўкчаликлар учун бу йилги Наврўз янада мазмунли эди. Чунки маҳалла марказида яна бир ажойиб иншоот қад ростлади. Шарқ меъморчилик анъаналари руҳида бунёд этилган бу маданият марказини маҳалла аҳли яхши ниятлар билан республикамиз Президенти Ислом Каримов номи билан боғлаб, Исломобод гузари деб атадилар.

Тошкент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков йиғилганларни янги йил, улуғ айём кунлари билан қизғин табриклар экан, республикамиз Президентининг мамлакат мустақиллигини мустаҳкамлаш, эл-юрт тинчтотувлигини таъминлаш йўлида олиб бораётган тўғри ва халқчил сиёсати, ажойиб хайрли ишлари ҳақида алоҳида тўхталди.

Қуриб битказилган бу ажойиб икки қаватли иншоотни миллий нақш ва ганчкорлик санъатимизнинг яна бир ажойиб намунаси дейиш мумкин. Маҳалла комитети идораси, келин-куёвларнинг маросимлари, маҳалла ёшлари учун алоҳида хоналар, чойхона, тўйхона заллари, маиший хизмат тармоқларига мўлжалланиб махсус қурилган бу кошона республикада ҳозирча яккаю ягонадир.

Сўзга чиққанлар «Ўзгидроэнергострой»нинг қўли гул бунёдкорлари томонидан қуриб битказилган ушбу маданият саройи халқимизнинг миллий-маънавий қадриятларини тиклаш ва мустаҳкамлашда муносиб хизмат қилишини айтдилар.

Кўкча даҳасида бўлиб ўтган Наврўз тантаналарида Ўзбекистон Республикаси Президентининг давлат маслаҳатчиси Мавлон Умурзоқов иштирок этди.

Шу куни кечгача маҳалла бўйлаб Наврўз айёми, баҳор дамларига бағишланган бахтиёрлик рақслари тинмади, куй ва қўшиқлар янграб турди.

Н. ТУЙЧИЕВ.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ ва ЎзА мухбирлари олган суратлар.

• Фарғона

Муборак истиқлолнинг иккинчи баҳори — Наврўзи олам бу йил дилбар Фарғонага ҳам ўзгача тароват, шукуҳ билан ташриф буюрди. Эрта тонгдан майин ёмғир ёғиб туришига қарамай, вилоят маркази Фарғона шаҳридаги бош майдон — Мустақиллик майдони байрамга ташриф буюрганлар билан тўлди. Шу Наврўзи айём арафасида Аҳмад Фарғоний номи билан юритилаётган шаҳар марказий маданият ва истироҳат боғида шаҳардаги маҳаллалар Наврўзга тайёрлаган совғалар билан кўчиб чиқдилар, десак муболаға бўлмайди. Бу галги байрам на фақат Шарқ халқлари балки, Фарғонада истиқомат қилаётган олтмишдан ортиқ миллатнинг байрамига айланди. Айниқса, байрамга ташриф буюрганлар корейс маданият марказининг томошаларию кўргазмаларини мириқиб кўздан кечирдилар. Немис миллати вакиллари эса, ўз халқларининг турмуш маданияти, урф-одати, миллий анъаналарини намойиш этишди.

Байрамларни ўзига хос совғалар билан кутиб олиш фарғоналикларнинг азалий урф-одатидир. Шаҳар ҳокимлигининг ташаббуси билан 6 март куни озодлик ойлиги бошланиб 13 март куни Наврўз шанбалиги ўтказилди. Бу шанбаликларда 55 мингдан ортиқ ишчи-хизматчилар, талаба ва ўқувчилар иштирок этишди. Саноат корхоналарида ишлаб чиқарилган 57 миллион сўмлик маҳсулотнинг асосий қисми Наврўз фондига ўтказилди. Шуниси қувончлики, шаҳар саноат корхоналари, ишлаб чиқаришни қайта изга солишда Ўзбекистоннинг бошқа минтақаларига нисбатан барвақтроқ киришдилар. Шаҳардаги 18 та саноат корхоналарида ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилга нисбатан 18-20 фоизга оширишга эришилди.

Маданият ва истироҳат боғларидаги ўйин-автоматлари атракционлардан болалар бепул фойдаланишди. 21 март куни шаҳарда туғилган чақалоқларга яхши ният билан омонат жамғармаларида махсус дафтарчалар очилиб, ҳар бир чақалоққа беш минг сўмдан пул қўйилди.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Самарқанд

Бу йилги Наврўз ўзгача шукуҳга, бетакрор файзга эга. Жонажон Ўзбекистонимиз мустақиллиги иккинчи йилининг залворли одимларига барчамиз шоҳид бўлаётирмиз. Мана шу қисқа давр мобайнида миллий урф-одатлар негизида умуминсоний қадриятларни улуғлаш, халқнинг ижодкорлик қудратини намоён этиш, осойишталикни мустаҳкамлаш борасида катта натижаларга эришилди. Куни кеча ўтган Наврўз байрамига ҳозирлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича тузилган ташкилий қўмита бошчилигида Самарқанд шаҳрида, вилоятнинг барча районларида, қишлоқлар ва маҳаллаларда бу сана кенг нишонланди. Шу куни кўчалар, жамоат жойлари, ҳиёбонлар ўзгача чирой, файз кашф этди.

Самарқанд шаҳри ва вилоятнинг бошқа районларида кўпгина муассаса, ташкилотларнинг янги бинолари фойдаланишга топширилди. Наврўз куни Самарқанднинг қадимий маҳаллаларидан Сўзангарон гузарида янги чойхона очилди, ҳозирги пайтда қарийб 50 минг аҳоли истиқомат қилаётган Сартепа турар-жой манзилгоҳида троллейбус қатнови йўлга қўйилди. «Ҳазора» автошоҳбекати ишга туширилди. Бу тадбирлар Самарқандда ўтказилган байрамнинг айрим лавҳаларидир, холос.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, қутлуғ арафа кунлари бирор киши ҳам эътибордан четда қолмади. Уруш ва меҳнат фахрийлари, нуронийлар иззат-икромда бўлишди. Ёлғиз, қаровчисини йўқотган кишилар, оилаларга ғамхўрлик кўрсатилди. Етимхоналар, ногиронлар интернатлари, касалхоналарда ҳам байрам тантаналари уюштирилди.

Турли ташкилотлар, марказлар ва жамғармалар Наврўз айёмини тўлақонли нишонлашга ўз ҳиссаларини қўшдилар.

Хуллас, Наврўз чинакам умумхалқ байрамига айланди. Қутлуғ айём тантаналари вилоятда шу ойнинг охиригача давом этиши мўлжалланаяпти.

Музаффар МУҚИМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Қашқадарё

Байрам шодиёналарининг энг йирик тантаналари, табиийки, вилоят маркази — Қарши шаҳрида бўлиб ўтди. Шаҳарнинг марказий ўйингоҳи ҳисобланган — «Меҳнат» стадионида умумхалқ сайилининг очилиш маросими бўлди. Унда вилоят раҳбарлари, Қарши шаҳар ҳокимлик маҳкамаси ходимлари тўпланганларни қизғин муборакбод этдилар. Шундан сўнг байрам кўринишлари, санъаткорларнинг чиқишлари уюштирилди, томошабинлар кўз ўнгида ўтмишдош алломаларимиз намоён бўлдилар.

Майдонга Баҳорой билан Бободеҳқонлар чиқиб келадилар.

Вилоят марказининг бош майдони — Мустақиллик майдонида эса халқ сайили бўлиб ўтди. Майдонда юзлаб муваққат дўконлар ташкил этилиб, савдо-сотиқ йўлга қўйилди, санъаткорларнинг чиқишлари бўлиб турди.

Қашқадарё вилоятининг барча туман ва қишлоқларида ана шундай байрам шодиёналари уюштирилди, меҳнаткашларга байрам дастурхони тузалди.

Вилоят ҳокимининг биринчи ўринбосари Турсунпўлат Каримовнинг таъкидлашича, ҳар бир маҳалла ва қишлоқнинг ўзида Наврўз байрами ташкил этилиши таъминланди ва аҳолининг барча қатлами бу шодиёналарда қатнашишга ҳаракат қилинди.

Наврўз байрами арафасида Қарши туманидаги Кўчкак, Касби туманидаги Фазли, Муборак туманидаги Қорақум қишлоқларига газ қувурлари тортиб борилиб, аҳолининг табиий газдан баҳраманд бўлишига имкон яратилди. Толлимаржон ГРЭСи бунёдкорлари 40 хонадонга мўлжалланган уйни фойдаланишга топширдилар. Қарши шаҳрида Темирйўлчилар учун 70 оиланинг истиқомат қилишига мўлжалланган уйни тиклаш ниҳоясига етказилди.

Умумхалқ байрами Қашқа воҳасида ғоятда кўтаринкилик билан ўтди, далаларда яна яратувчилик меҳнати бошланди. Ризқ-насибага пойдевор қўйиш ташвишлари қизитиб юборилди.

Пўлат ГАДОЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Сурхондарё

Ўзбекистоннинг жануби — Сурхондарёда ҳам Наврўз байрами катта шод-хуррамлик билан ўтди. Чунки уни кўнгилдагидек нишонлашга пухта ҳозирлик кўрилган эди. Наврўз тантаналаридан бир ҳафта илгари шанбалик ўтказилиб, 18 миллион сўм маблағ жамғарилди. Энг муҳими, бу йил Сурхондарёда кўчат ўтқазишга катта эътибор берилди. Аниқ ҳисоб-китобларга қараганда, район бўйича 2,5 миллион туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Бу йил ваколатли маҳкамаларнинг ҳаракати билан Наврўз дастурхони обод бўлиши учун етарли миқдорда ун, гуруч, ёғ ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари ажратилди. Бундан ташқари меҳнат жамоалари ҳарбий қисмларга боришиб, зобит ва аскарларни Наврўз таомлари билан сийладилар. Эртага Наврўз деган куни кечаси билан сумалак қайнатишди. Ун етарли бўлганлиги учун Наврўз иштирокчиларининг оғзига сумалак тегди.

Наврўз куни арафасида ёрдамга муҳтож ногиронлар байрам совғаларини олдилар. Албатта, бир халта ун ва бошқа нарсалар кўп йилдан бери тўшакка михланиб ётган беморнинг дардини енгиллаштира олмаса-да, кўнглини кўтаради.

Узунлик Ҳалима Чориева уч йилдан бери бедаво дардга йўлиққан. Ўзи олий маълумотли шифокор. Наврўз арафасида Узун район ҳокими, Ўзбекистон Республикаси халқ депутати Эшдавлат Сафаров Чориевалар хонадонида меҳмон бўлиб, уларни байрам билан қутлади. Район ҳокими ажратган 80 минг сўмлик маблағ ана шундай муҳтожларга ажратилди.

Сурхондарёдан Наврўз хурсандчиликлари ҳафтанинг охирига қадар давом этадиган бўлди.

Тожиддин РАЗЗОҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

• Сирдарё

Бундай катта тантанани кўриқ вилоят меҳнаткашлари биринчи марта кўришаяпти, десак сира муболаға бўлмас. Байрам тонги барча шаҳар ва туман марказларида карнай-сурнай наволари, жарчиларнинг сайилга чорловчи чақириқлари билан бошланди. Айниқса вилоят марказидаги театр майдони ниҳоятда гавжум. Дошқозонларда тайёрланаётган миллий таомларимиз, дастурхонлардаги ноз-неъматларни кўриб мустақиллигимизнинг иккинчи баҳорини нишонлаётган чўлқуварларга дунё ҳавас қилса арзийди.

Истиқлол берган бахтдан масрур сирдарёликларнинг қай бири билан суҳбатлашсангиз жумҳуриятимизда амалга оширилаётган кенг кўламли ишлар, юртимиздаги тинчлик тотувлик учун элбошимиз Ислом Каримовга, ҳукуматимизга миннатдорчилик сўзларини эшитасиз.

— Мен ҳаётимда жуда кўп тантаналарнинг гувоҳи бўлганман,—дейди 87 ёшли Усмон ота Умаров. Лекин бу йилгидек байрамни биринчи маротаба кўриб турибман. Одамларимиздаги меҳр-муҳаббат, ҳурмат-иззат, имон-эътиқод ҳеч биримизни тарк этмасин.

Вилоят ҳамма шаҳар ва хўжаликларида ўзгача тароват, ўзгача шукуҳ ҳукмрон бўлди. Байрам тантаналари билан бирга ҳокимликлар, жамоат ташкилотларидан иборат бўлган гуруҳ сайилда иштирок этиш имконига эга бўлмаган қариялар, ногиронлар, умуман ёрдамга муҳтож бўлган инсонларнинг уйларига ташриф буюриб Наврўз билан қутладилар, уларга совға-саломлар топширдилар.

Темур АБДУРАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИ

ЙЎЛ ҲАРАКАТИ ХАВФСИЗЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШГА ОИД ҚЎШИМЧА ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА

Йўл ҳаракати хавфсизлигини кучайтириш, фуқаролар ҳаёти ва соғлиғини сақлаш борасида қўшимча чоралар кўриш мақсадида Вазирлар маҳкамаси қарор қилади:

1. Ўзбекистон Республикасининг Ички ишлар вазирлиги автотранспорт воситалари кимга тегишли бўлишидан ва мулкчилик шаклидан қатъи назар, руль бошқаруви ўнг томонда жойлашган бўлса, 1993 йилнинг 1 мартидан рўйхатга олинишига, 1993 йилнинг 1 июлидан эса улардан фойдаланилишига йўл қўймасин.

2. Ўзбекистон автомобиль транспорти давлат-акционерлик корпорацияси руль бошқаруви ўнг томонда жойлашган автотранспорт воситаларини республиканинг автомобиль таъмирлаш корхоналарида кейинчалик қайта жиҳозлаш учун 2 ой муддат ичида техникавий топшириқни ишлаб чиқсин ҳамда Ўзбекистон Республикасининг Ички ишлар вазирлиги билан келишиб олсин.

3. Белгилаб қўйилсинки, импорт автомашиналар ҳисобдан чиқарилганлиги тўғрисидаги тегишли ҳужжатлари мавжуд бўлган тақдирдагина уларни олиб келиш ва рўйхатдан ўтказишга йўл қўйилади.

4. Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги ажнабий фуқароларнинг руль бошқаруви ўнг томонда жойлашган автотранспорт воситаларининг транзит ўтишига, шунингдек улардан 1 ой муддатгача фойдаланилишига рухсат берилсин.

5. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон давлат стандартлаш, метрология ва сертификация маркази Ўзбекистон Республикасида ўнг томондан ҳаракат қилиш қабул этилганига асосланиб, 1993 йилнинг 1 июлигача автотранспорт воситаларининг руль бошқаруви жойлашишини тартибга солувчи стандартни ишлаб чиқсин.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамасининг 1992 йил 21 октябрдаги 485-сон қарорида (2-илова) кўзда тутилган транспорт воситаларини импорт қилишга вақтинчалик божларнинг ставкаларига иловага мувофиқ ўзгартиш ва қўшимча киритилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Давлат божхона қўмитаси Молия вазирлиги билан биргаликда фуқаролар томонидан Ўзбекистон Республикасига олиб келинаётган хорижий маркадаги транспорт воситаларига вақтинчалик божларнинг ставкаларини мувофиқ равишда кўпайтиришни қайта кўриб чиқсин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош Вазири
А. МУТАЛОВ.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА ИЛОВА ФУҚАРОЛАР ТОМОНИДАН ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИГА ОЛИБ КЕЛИНАЕТГАН ТРАНСПОРТ ВОСИТАЛАРИНИ ИМПОРТ ҚИЛИШГА ВАҚТИНЧАЛИК БОЖЛАРНИНГ СТАВКАЛАРИ

Товарнинг номи	Товар коди	Автотранспорт бирлигининг шартномавий қийматига нисбатан ставкалар фоиз: Энг оз	Энг кўп
1. Транспорт воситалари жамоат, пассажир ташувчи, моторли (шу жумладан дизель ва ярим дизель моторли) цилиндрининг иш ҳажми 2500 куб.см.дан ошмайдиган	870210910	20	40
2500 куб.см.дан ошадиган	870210110	20	40
2800 куб.см.дан ошмайдиган	870290310	20	40
2. Енгил автомобиллар, одамларни ташиш учун мўлжалланган бошқа моторли воситалар, шу жумладан пассажир фургон автомобиллари ва пойга автомобиллари	870300000	20	40

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ҚАРОРИГА

ШАРҲ

Мустақил Ўзбекистоннинг хорижий мамлакатлар билан алоқалари кун сайин мустаҳкамланиб, ривожланиб бормоқда. Иқтисодий, техникавий ҳамкорлик ва савдо-сотиқ авж олмоқда. Хусусий ташаббус ва ишбилармонлик имкониятлари кенгайиб бормоқда. Республика бозори чет элларда ишлаб чиқарилган моллар билан тўлиб бормоқда.

Бироқ шу муносабат билан айрим муаммолар ҳам келиб чиқмоқда. Республика давлат автоинспекциясининг ходимлари тажрибада хорижий фирмалар ишлаб чиқарган автомобиль воситаларидан фойдаланиш билан боғлиқ ташвишли статистикага дуч келдилар.

Ҳозир республикада турли маркалардаги юз минглаб автомобиль мавжуд. Уларнинг ёнига кейинги йилларда руль бошқаруви ўнг тарафда жойлашган машиналар қўшила бошлади. Айни шу хилдаги транспорт ўнг томондан қатнаш қоидаларига «қовушмай», йўл ҳаракати хавфсизлиги учун тахлика солаётган бир талай ҳоллар қайд этилди.

Ўтган йили содир бўлган йўл-транспорт ҳодисалари қиёсий таҳлил этилганида оддий автомобилларга нисбатан рули ўнг тарафда жойлашган автомобилларнинг фалокатга сабаб бўлиш ўртача кўрсаткичи анча юқори экани маълум бўлди. Машина тузилишидаги бизда қабул этилган хавфсизлик қоидалари талабларига мос келмайдиган тавофутлар бунга сабаб бўлмоқда. Шундай машиналарнинг ҳайдовчилари йўлдаги вазиятни тўлатўкис кузатиб бориш имкониятига эга эмаслар. Автомобилларнинг чироқлари ўзига хос тарзда ўрнатилганлиги сабабли турли пайтда уларнинг чироқлари қарши томондан келаётган машиналарнинг ҳайдовчилари кўзларини қамаштириб қўяди. Хорижий маркадаги машиналарнинг пассажирлари салонга кириш ёки ундан чиқиш учун йўлнинг машина қатнайдиган қисмига ўтишларига тўғри келади. Чет элларда ишлаб чиқарилган машиналар узоқ вақт ишлатилганидан кейин бизнинг юртимизга келтирилаётгани ҳам ўз таъсирини ўтказади.

Эҳтиёт қисмларнинг зарур турлари йўқлиги, таъмирлаш сифатининг пастлиги шу автомобилларнинг зарур техникавий ҳолатини таъмин этмаяпти.

Мана шу сабабларга биноан ва аввало республика йўлларида хавфсизлик тартибини таъминлаш зарурлигини эътиборга олиб, Вазирлар маҳкамаси руль бошқаруви ўнг тарафда жойлашган автотранспорт воситалари кимга тегишлилиги ва мулкчилик шаклларидан қатъи назар 1993 йилнинг 1 мартидан рўйхатга олинишига, шу йил 1 июлидан бошлаб эса уларни ишлатишга йўл қўймасликка қарор қилди.

«Ўзавтотранс» корпорациясининг «Ўзавтотранстехника» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси фуқароларнинг истакларини эътиборга олиб, ҳозирги вақтда Ўзбекистон давлат стандартлаш, метрология ва сертификациялаш маркази ҳамда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги билан биргаликда Ўзбекистон Республикасининг автомобиль таъмирлаш заводларида руль бошқаруви ўнг тарафда жойлашган автотранспорт воситаларини қайта жиҳозлашга оид техникавий топшириқларни ишлаб чиқмоқда. Қайта жиҳозлашга оид техникавий топшириқлар ҳамма турдаги хорижий автомобиллар учун ишлаб чиқилмоқда.

Шу билан бирга автомобиль таъмирлаш заводлари турли хорижий маркалардаги машиналарни қайта жиҳозлаш соҳасидаги ҳақиқий иш ҳажмлари масаласини пухта ўйлаб кўрмоқда. Ишлаб чиқилаётган чора-тадбирларда Ўзбекистон Республикасида қабул этилган йўл ҳаракати стандартларининг ва тартибга солувчи қоидаларининг барча зарур талаблари кўзда тутилмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВГА ЎЗБЕКИСТОН ҚАСАБА УЮШМАЛАРИ ФАОЛЛАРИНИНГ

МУРОЖААТИ

Азиз ва муҳтарам Ислом Абдуғаниевич!

Шарқона янги йил — Наврўз шодиёналарини халқимиз баҳорий кайфият, баланд руҳ, янги-янги умидлар билан кутиб олаётган ушбу қутлуғ кунларда биз сизга мурожаат қилиб, дил розини изҳор этишни лозим топдик.

Халқимизнинг асрий орзуси бўлган ватан мустақиллиги тобора мустаҳкамланиб бораётганини кўриб, қалбларимиз қувончга тўлаётир. Сиёсий, иқтисодий ва маданий ҳаётимизда рўй бераётган инқилобий ўзгаришлар сиз олиб бораётган доно ички ва ташқи сиёсат самараси эканини ҳар биримиз юракдан ҳис этиб турибмиз.

Республика мустақилликка эришгандан бери босиб ўтилган йўлга назар ташласак, ташқи сиёсий ва иқтисодий алоқаларни мустаҳкамлаш, меҳнаткашларни ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, унутилаётган қадриятларимизни тиклаш, янги давлат тизимини яратиш ва бошқа соҳаларда ўн йилликларга татигулик ишлар бажарилаётганининг гувоҳи бўляпмиз. Буларнинг барчасига, энг аввало, сизнинг тинчликсевар сиёсатингиз, қолаверса, фуқароларнинг фидокорона меҳнати туфайли эришилаётир. «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли», «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» рисолаларингизни зўр иштиёқ билан ўқиб-ўрганиб, истиқлол ва истиқболга бўлган ишончимиз яна ҳам ошиб боряпти. Иқтисодий бўҳронлардан тезда чиқиб кетишимизга, мустақил диёримизга ёруғ кунлар боқишига, Ўзбекистон яқин йиллар мобайнида фақат Шарқнинг эмас, балки бутун жаҳоннинг энг тараққий этган мамлакатларидан бирига айланишига шак-шубҳамиз йўқ.

Маълумки, юрт тараққиёти, аввало, фуқароларнинг юртбошига бўлган ишонч-эътиқодига боғлиқ. Сиз миллатпарвар, юртпарвар инсон сифатида ҳар бир ватандошимизнинг меҳрини қозонгансиз десак муболаға бўлмас. Сиз она халқимизнигина эмас, қўшни мамлакатлар халқларининг ҳам теран ҳурмат-эътиборини қозонгансиз. Тожикистонда ва умуман бутун Марказий Осиё минтақасида тинчлик ва осойишталикни сақлаш йўлидаги саъй-ҳаракатларингизни барча тинчликсевар кучлар юксак қадрламоқда. Дарҳақиқат, тинчлик барча бойликлар манбаидир. Буни халқимиз азалдан эътироф этиб келган ва осойишталик учун курашган. Шу жиҳатдан сизнинг тинчликсевар сиёсатингиз энг оқилона сиёсатдир.

Бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнида олдимизда кўпгина муаммолар кўндаланг бўлаётгани сир эмас. Лекин сиз чиқараётган фармонлар ва ҳукумат қарорлари бу муаммоларни ҳал этишда, бозор муносабатларига босқичма-босқич ўтишда қулай имкониятлар яратмоқда. Республика касаба уюшмалари аҳолининг барча табақаларини ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоялашда ҳукумат билан ҳамкорликни яна ҳам кучайтираверади. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси билан республика Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши ўртасида 1993 йилга мўлжаллаб тузилган битим ҳам шу мақсадга хизмат қилади.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгаши аъзолари Сиз чиқарган фармонлар ҳар бир вилоят, туман ҳамда меҳнат жамоаси ҳаётига татбиқ этилишига, юртимизда сиёсий барқарорлик сақланишига, барча соғлом кучлар сизнинг теварагингизда жипслашувига куч-ғайратларини сарфлайверадилар.

Зеро, ҳаммамизнинг орзу-умидимиз, мақсадимиз битта — у ҳам бўлса Мустақил Ўзбекистон Республикасини жаҳон афкор оммаси кўзи ўнгида гуллаб-яшнаган диёрга, тинчлик ва осойишталик барқарор бўлган мамлакатга, халқи бой-бадавлат ўлкага айлантиришдир. Яхши ният халқимизга ҳамиша йўлдош бўлиб, юртимизга бахт ва омад кулиб боқаверсин.

Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси кенгашининг 1993 йил 19 мартда бўлиб ўтган бешинчи анжумани қатнашчилари.

21 МАРТ КУНИ ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИ НАВРЎЗНИ КЕНГ НИШОНЛАДИ

ДОН ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШГА ЭЪТИБОРНИ КУЧАЙТИРАЙЛИК

(Давоми. Боши 1-бетда).

гектари дон учун маккажўхори ва 176 минг гектари шоли майдонларини ташкил этди. Бундан ташқари колхозчилар ва совхоз ишчиларининг томорқа хўжаликларида салкам 69 минг гектар ерга дон экинлари экилди.

Бошқача сўзлар билан айтганда, барча экин майдонларининг 28 фоизига дон экилади. Бу ерлардан биз нима оляпмиз?

1992 йилда 2,3 миллион тонна дон етиштирилди, Улардан 1,4 миллион тоннаси бошоқли дон экинлари, 539 минг тоннаси шоли ва 367 минг тоннаси маккажўхори. Ҳар гектар ердан ўртача 18 центнердан ҳосил олинди. Бошоқли дон экинлари бўйича 14,3 центнердан, шоли бўйича 29,5 центнердан ва маккажўхори бўйича 37 центнердан ҳосил кўтарилди. Илғор хўжаликларда эса бошоқли дон экинлари ҳосили гектаридан 50—55, шоли бўйича 55—60, маккажўхори дони бўйича 60—65 центнерни ташкил этди.

Кузги ғалладан гектар бошига ўртача 15 центнер, баҳорикор дон экинларидан фақат 10 центнердан ҳосил олинди.

Бу маълумотлар дон экинлари етиштириш паст даражада эканини, тармоқ жуда суст интенсивлаштирилганини кўрсатади.

Дон экинларидан кам ҳосил олинаётганининг сабаблари кўп. Уларнинг баъзилари устида тўхталиб ўтаман.

Республика қишлоқ хўжалиги идоралари, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академияси, колхозлар ва совхозлар дон экинлари, айниқса бошоқли дон экинлари уруғчилиги билан жуда қониқарсиз шуғулланмоқда. Ҳар йили экиш мавсуми олдидан бир хилдаги муаммога дуч келамиз. Яхши уруғлик етишмайди, хўжаликлар уларни давлат ресурсларидан илтимос қилади.

Шу билан бир вақтда хўжаликлар ўзларининг уруғлик фондидан ёмон фойдаланадилар. Айрим раҳбарлар хўжаликларни топшириқни уруғлик донни тайёрлаш ҳажми ҳисобига бажаришга мажбур этишади. Бундай ҳол ўтган йили Жиззах вилоятида юз берди. Буни республиканинг бошқа жойларида ҳам кузатиш мумкин.

Бундай аҳволга чек қўйиш пайти келди. Уруғчиликни яхши йўлга қўймай туриб юқори натижаларга эришиб бўлмайди. Қишлоқ хўжалик вазирлиги бу масалани махсус ўрганиб, тегишли хулоса чиқариши зарур.

Иккинчи масала — экишнинг қулай муддатлари масаласини олиб кўрайлик. Кўп йиллик тажриба экиш муддати тўғри танланганда яхши дон ҳосили олиш мумкинлигини кўрсатади. Бошоқли дон экинлари учун экишнинг энг яхши муддати — бу кузги буғдойни октябрь ойида, маккажўхорини дон учун март — апрель ойларида экиш керак.

Кўпинча экиш кечиктириб юборилади, натижада кузги экин кўкариб улгурмасдан қиш киради, баъзан совуқ уриб кетади, оқибатда кам ҳосил олинади.

Маккажўхорининг гуллаши ва серҳосил бўлиши мана шу сабабга кўра ҳарорат юқори бўлган пайтга тўғри келади, бу ҳам ҳосилдорликнинг камайишига олиб келади. Барча бошоқли дон экинларини қулай муддатларда экиш учун бизда ҳамма имкониятлар бор.

Лалмикор ғаллачилик — алоҳида масала. Кўпгина туманлар, колхозлар, совхозлар лалмикор ғаллачиликка ихтисослаштирилган. Уларнинг кўпчилиги хўжаликни юксак самара билан юритмоқдалар.

Лалмикор ерларда муттасил юқори ҳосил олишнинг асосий омилларидан бири — барча минтақалар учун мос келадиган илмий асосланган тозашудгор ғалла алмашлаб экиш схемаларини кенг жорий этишдир.

Тозашудгор ҳар қандай, ҳатто қурғоқчилик йилларида ҳам юқори ҳосил олишни таъминлайди. Жиззах вилоятидаги «Ғаллаорол», Қашқадарё вилоятидаги «Карл Маркс» каби хўжаликлар қурғоқчил лалми майдонларда жойлашганига қарамай, 30 йил давомида 13-14 минг гектар ердан ўртача 12-13 центнердан, айрим йиллари 18-20 центнердан ҳосил етиштириб келмоқдалар.

Шундай қилиб, ғаллачиликда тозашудгор ғалла алмашлаб экиш юқори ҳосил олиш кафолатининг асосий шарти ҳисобланади. У ҳар қандай, ҳатто қурғоқчилик йилларида ҳам яхши ҳосил олиш имконини беради.

Бироқ кўпчилик ҳолларда бундай алмашлаб экишлар қўпол равишда бузилади ёки умуман қўлланилмайди. Ҳар бир ихтисослаштирилган уруғчилик хўжалиги учун алмашлаб экиш лойиҳалари ишлаб чиқилиши ва унга қатъий амал қилиниши керак. Қишлоқ хўжалик вазирлиги ва Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академияси бу ишга бош-қош бўлиши зарур.

Ҳосилни йиғиштириб олиш ёмон ташкил этилгани, йиғим-терим техникаси сифатсиз тайёрлангани сабабли ҳар йили ўртача 15-20 фоиз ҳосил йўқотиляпти. Бу 300-400 минг тоннани ташкил этади. Айниқса шоли ҳосилини йиғиштириб олишда катта нобудгарчиликларга йўл қўйилмоқда. Донни ҳисобга олиш, унинг киримини назорат қилиш етарлича амалга оширилмаяпти. Катта миқдордаги дон талон-тарож қилиняпти. Қишлоқ хўжалик вазирлиги истиқболни белгилаш ва статистика қўмитаси, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар кенгаши ҳамда вилоятларнинг ҳокимликлари билан бирга етиштирилган ҳосилни ҳисобга олишдан яшириб қолиш ҳолларига барҳам бериш механизмини ишлаб чиқиши, унинг тўла киримга ёзилишига эришиши зарур.

1993 йилда дон экинлари майдонини анча кенгайтириш мўлжалланган. Кўплаб лалми майдонлар «техник ишловга яроқсиз» деган баҳона билан яйлов ва яроқсиз ерларга ўтказилиб юборилган. Қадимдан асосий дон базаси бўлган тоғолди ва тоғ ҳудудлари бугунги кунда кўп ҳолда яйлов сифатида фойдаланилмоқда.

Шу туфайли Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик вазирлиги ва бошқа деҳқончилик-саноат мажмуаси ташкилотлари 1993 йил сентябрь ойигача ғалла экиладиган лалми майдонларни кўпайтириш чора-тадбирларини кўришлари зарур. Бунинг учун: биринчидан, барча лалми майдонларни инвентаризация қилиб чиқиш, ҳайдовга яроқли яйлов майдонларини аниқлаш ва уларни ишловга киритиш лозим бўлади;

иккинчидан, тоғ ва тоғ ёнбағирларида қадимдан ишлатиб келинган ва ҳозирги кунда ишловдан чиқиб қолган кичик контурли майдонларни ижарага ёки фермер, деҳқон хўжаликларига бериб, қадимги усулда ғалла етказишга эришиш даркор. Бу ерларда булоқ, сой ва сел сувларидан фойдаланишни йўлга қўйиш талаб этилади;

учинчидан, яйлов ерлар ва чўлни ўзлаштириш йўли билан лалми ғаллазорлар ҳажмини кўпайтиришга эришиш;

тўртинчидан, лалмикорликда қадимдан халқимиз севиб истеъмол қиладиган миллий экинлар: нўхот, зиғир, кунжут ва шу сингарилар майдонларини банд шудгорлар ҳисобидан кўпайтиришга эришиш.

Суғориладиган майдонларда ғаллазорларни кенгайтириш, пахта-беда алмашлаб экиш тизимига камида бир дала ғалла киритиш, вилт касаллиги ва бегона ўт босган майдонларда қисқа ротацияли (1:2); (1-3) пахта-ғалла алмашлаб экиш схемаларидан фойдаланишга ўтиш, кузда пахта икки маротаба териб олингач, ўсиб турган пахта орасига ғалла экишни жорий этиш керак. Ишловдан чиқарилган мелиоратив ерларнинг асосий қисмига кузги ғалла экиб ҳосил олишга эришиш ва ундан кейин зарур техник реконструктив ишларни амалга ошириш зарур.

Ғалла экинларини оралиқ, қоплама ва такрорий экин сифатида экишни кўпайтириш, бир йилда 2-3 ҳосил олишга эришиш лозим. Бунинг учун тез пишиб етиладиган мош, жўхори, тариқ ва қўноқ каби экинлар майдонларини кенгайтириш ва қайта тиклаш керак бўлади.

Шу билан бир вақтда ялпи ҳосил ҳам кўпаяди. Лалмикор ерларда ҳосилдорликни 12—15 центнерга, суғориладиган майдонларда 35—40 центнерга етказиш,50-60 центнергача шоли, 45—50 центнергача маккажўхори дони олиш биринчи навбатдаги вазифа ҳисобланади.

Бунга эришиш учун дон етиштириш агротехникасига қатъий риоя этиш, ғаллачиликнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, селекция ва уруғчиликка бўлган муносабатни тубдан ўзгартириш, юқори ҳосил етиштириш тажрибасини кенг қўллаш керак.

Бугунги кунда бошоқли дон экинларининг ҳолати ёмон эмас. Экинни озиқлантиришни тезда тугаллаш, ўрим-йиғим техникаси ва транспортни тайёрлаш ишларини авж олдириш зарур.

Дон учун етиштириладиган маккажўхори ва шолига эътиборни кучайтириш лозим. Маккажўхори ҳосили 20-26 центнер, шоли ҳосили 10-18 центнер бўлишига йўл қўймаслик керак. Афсуски, бундай кўрсаткичлар устунлик қилади. Ишни шундай ташкил қилиш кераккки, бу экинлар қисқа ва қулай муддатларда экилсин. Яхши ҳосил олиш учун пухта замин яратилсин.

Фақат мана шу йўл билан биз халқимизни дон билан таъминлашни яхшилашимиз, пахта толаси ресурсларини бошқа муҳим муаммолар учун сарфлашимиз мумкин бўлади. Ўз навбатида ҳукумат доннинг харид нархларини мунтазам равишда қайта кўриб чиқади, бошқа иқтисодий воситаларни қўллашни таъминлайди.

Ҳурматли дўстлар!

Бизнинг кенгашимиз улуғ айём — Наврўз байрами ва Рамазон ҳайити арафасида ўтаяпти. Сизларнинг ҳаммангизни ва оила аъзоларингизни кириб келаётган умумхалқ байрами ва Рамазон ҳайити билан табриклайман.

Сизларга сиҳат-саломатлик, ишларингизда муваффақият тилайман.

БУ ГАЛГИ БАЙРАМ

АВВАЛГИЛАРИДАН ФАРҚ ҚИЛАДИ, ДЕЙДИ ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ҲОФИЗИ ОРИФ ҲОЖИ АЛИМАҲСУМОВ.

Халқлар дўстлиги саройи олдидаги очиқ майдон Наврўз байрами тантаналарини ўтказиш учун марказ вазифасини бажарди. Уни очиш учун сўз дастлаб отахон санъаткор, Ўзбекистон халқ ҳофизи Ориф ҳожи Алимаҳсумовга берилди. Мухбиримиз у кишидан байрам таассуротлари билан ўртоқлашишни илтимос қилди.

— Шунча ёшга кириб, рост гап, Наврўзга бағишланган бундай тантана бўлганини эслайолмайман. Бахтимизга ўша куни ҳаво очиқ бўлди: пойтахт кўчалари одамлар билан лиқ тўлди. Халқлар дўстлиги саройи чиройли бино эмасми, байрам таровати билан ҳуснига яна ҳусн қўшилди. Аллоҳ насиб қилган экан уни очиш маросимидаги дастлабки сўз камина чекига тушди. Бундан бениҳоят бахтиёрман.

Ҳаёт ва санъат сабаб, эл ва одамлар билан юзма-юз учрашиб, қўлдан келгунча уларни хушнуд қилишга ҳаракат қилганман. Лекин улар билан бу галги учрашув аввалгиларидан мутлақо фарқ қилади, десам муболаға бўлмайди. Унинг сабаблари бор. Чунки бизнинг авлод ота-боболаримиз учун армон бўлган истиқлолни ўз кўзи билан кўрди, унинг жонли гувоҳи бўлмоқда. Тўғри, яшаш анча мушкул. Лекин айтинг-чи, истиқлол дийдорига эришиш қайси бир халқ ёки мамлакат учун осон бўлган: Шундай экан, биз онгли равишда уни қўллаб-қувватлашимиз, ҳар хил сиёсий найранг-ларга берилмай бирлашишимиз даркор.

Наврўз шодиёналарини кузатиб, халқимиз руҳи анча тетиклашганини ва бундай тадбирлар айни пайтда жуда ҳам зарурлигини ҳис қилдим. Биз иложи борича бирлигимизни мустаҳкамлаш учун курашмоғимиз керак. Ота-боболаримиз куч бирликда деб бежиз айтишмаган.

Ўзбекистоннинг ўз тараққиёт йўли бор. Мен Президент Ислом Каримов олиб бораётган сиёсат ва иқтисодий ислоҳотлар уни кўп ўтмай ривожланган давлатлар қаторига олиб чиқишига ишонаман. Президентимиз айтганидек, юртимизда тинчлик ва осойишталик бўлса бас. Наврўз тантаналарида иштирок этган кишилар чеҳрасидаги қувончдан кўзларимга ёш қалқиди, Наврўз чиндан ҳам бу гал қувонч, дилхушлик, яшнаш ва яшариш байрамига айланди. Юртим Навоий бобо айтганларидек илоҳим «Ҳар тунунг қадр ўлубон, ҳар кунунг ўлсин наврўз».

Бисмиллоҳир раҳмонир роҳийм!
Жумлаи жаҳон мўмин-мусулмонлари учун азиз ва муқаддас бўлган саналардан бири Рамазон ойидир.

Ислом таълимотига кўра, қарийб ўн тўрт асрдан буён башариятни рушду ҳидоят йўлига даъват этиб келаётган Қуръони Карим мана шу муборак Рамазон ойида нозил бўлган. Шу боисдан ҳам Рамазон ойи муқаддас, бу ойда мусулмончиликнинг асосий рукнларидан бири — рўза тутиш фарз этилган. Бу рукн ҳам, албатта, ислом динининг бошқа асосий устунлари сингари ўз-ўзидан шаклланмай, ижтимоий тараққиёт билан боғлиқ тарихий босқичларда юзага келган.

Ислом таълимотига кўра, рўза ойининг жорий этилиши тарихига назар ташлар эканмиз, қуйидагиларни таъкидлаш лозим: мелодий ҳисобининг 622 (ҳижрийнинг биринчи) йилида пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом Маккаи мукаррамадан Мадинаи мунавварага ҳижрат қилганларида бу маскан аҳолиси орасида ашуро (муҳаррам ойида ўн кун рўза тутиш) одат бўлган. Кейинчалик, аниқроғи, Пайғамбаримиз алайҳиссалом ҳижратларидан сўнг 17—18 ой ўтгач, яъни 623-йилнинг охирларида унинг ўрнига Рамазон ойида ўттиз кун рўза тутиш фарз қилинди.

Рўза тутиш катта ижтимоий ва тарбиявий аҳамиятга молик. Пайғамбар алайҳиссаломнинг ҳадиси шарифларидан бирида — «уч кишининг дуоси рад этилмай қабул бўлади: оғиз очаётган рўзадорнинг дуоси, адолатли давлат раҳбарининг дуоси ва ноҳақ жабр кўрган кишининг дуоси», — дейилиши ҳам бу ибодатнинг нечоғли буюклигига яққол далилдир.

Мавриди келганда шуни айтиб ўтиш керакки, муборак Рамазон ойида рўза ибодатидан бошқа яна бир қанча муҳим тарихий воқеалар ҳам қайд этилади.

Шулардан энг муҳими — Рамазон ойининг 27-кунига ўтар кеча — «лайлатул қадр» (тақдир кечаси)дир. Ислом таълимот асосчиси ва саҳобалар шаҳодатича, Қуръони Карим айнан шу «лайлатул қадр» тунида илк марта нозил бўлган. Бу ҳақда муқаддас китобда ҳам очиқ-ойдин баён қилинган. Бу тун йилнинг энг яхши кечасидир. «Лайлатул қадр» улуғ айём сифатида алоҳида нишонланади. Муқаддас аталишининг боиси ҳам шундадирки, Қуръони Каримнинг «Ал-қадр» сурасида «Бу кечанинг фазилати минг ойдан ҳам афзалроқдир», дейилган. Рамазон ойида, шунингдек ислом тарихида муҳим ўрин тутган воқеалар силсиласи содир бўлган. Улардан 6-рамазон — Муҳаммад алайҳиссаломнинг набираси имом Ҳусайн туғилган кун, 10-рамазон — Муҳаммад алайҳиссаломнинг биринчи завжаи муҳтарамалари Хадича онамиз вафот этганлар, ўн еттинчисининг тонгида машҳур Бадр жанги бўлган ва ўша куни пайғамбар алайҳиссаломнинг Маккаи мукаррамага музаффар кирган кунларини ва бошқа тарихий воқеаларни санаб ўтиш мумкин.

Ўттиз кунлик рўзанинг хотима топиши,мана, деярли 14 асрки, бутун ислом оламида Рамазон (бизда у рўза ҳайити ёки ийди ал-фитр — оғиз очиш байрами номлари билан ҳам юритилади) ҳайитига боғлиқ махсус тантанали маросимлар билан нишонланади.

Рўза ҳайитининг жорий этилиши тарихи ҳақида ҳам Пайғамбар алайҳиссаломнинг муборак ҳадислари бўлиб, ватандошимиз, буюк муқаддис олим абу Исо ат-Термизий бу ҳақда шундай ривоят қилади: «Пайғамбар алайҳиссалом Мадинаи мунавварага келганларида воқиф бўлдиларки, шаҳар аҳли (йилда) икки кун ўйин-кулги, хурсандчилик билан машғул бўлар экан. Шунда Расулуллоҳ: «Бу икки кунда ўйин-кулгу қилишингизнинг боиси нимада? — деб сўрадилар. Улар: «Бу икки кунда биз жоҳилия давридан бошлаб хурсандчилик қиламиз», деб жавоб қилдилар. Расулуллоҳ: аллоҳи таоло бу кунларингизни яхшироқ бошқа икки кунга — явм ал-адҳа (Қурбонлик куни) ва явм ал-фитр (оғиз очар куни)га алмаштирди», дедилар. Шу тариқа исломдаги икки улуғ байрам — Рўза ва Қурбон ҳайитларига асос солинган ҳамда улар асрлар оша мусулмонларнинг энг мукаррам ва муқаддас байрамлари сифатида нишонланади. Жумладан, пайғамбар алайҳиссалом давридаёқ бу байрамларнинг оммавий ўйин-кулгу, улуғ шодиёналик билан нишонлангани ҳақида аниқ маълумотлар бор. Масалан, Расулуллоҳнинг суюкли завжалари Ойша онамиз шундай деганлар: «Ҳайит кунларининг бирида мен икки жория қизларнинг ашулаларини мароқ билан эшитиб ўтирган эдим, кутилмаганда отам Абу Бакр Сиддиқ келиб қолдилар ва бизни ҳурсандчиликка берилганимизни кўриб, уч марта «Бу шайтон наволари-ку», — деб бизларни койий кетдилар. Шу дамда ногаҳон Расулуллоҳ ҳам келиб қолдилар ва отамга қараб: «Эй Абу Бакр, уларни ўз ҳолларига қўйинг, зеро, ҳар бир халқнинг ўз байрами бўлади! Бугун бизнинг байрамимиздир!» дея хитоб қилдилар.

Азалдан Рамазон ойида одатдагидан кўпроқ ибодатлар адо этилади. Мискин, етим-есирлар ва бечораю муҳтожларга инъомлар, фитр садақалари тарқатилиб, хайру-эҳсонлар улашилади. Фитр — садақа бериш барча мўмин-мусулмонларга вожиб. Фитрнинг Ҳайит намозигача берилишининг замирида улкан халқпарварлик ғояси — Ҳайит кунида ҳамма баробар хурсандчилик қилиб, муҳтожлик сезмаслиги мақсади мужассамдир.

Рамазон ҳайити дўстлик, иноқлик, тинч-тотувлик, меҳр-мурувват, одамийлик, ватанпарварлик, поклик, шукронаи неъмат каби юксак инсоний фазилатлар намоён бўладиган, улуғ айёмдир. Бу кунларда ўзаро гина-кудуратлар унутилади, ихтилофу келишмовчиликларга барҳам берилиб, билиб-билмай қилинган гуноҳлар кечирилиб, айблар ҳам мағфират этилади. Бу хусусда Ўрта асрда яшаган ироқлик машҳур тарихчи ибн ал-Жавзийнинг (1116—1201) ўн жилдли «Ал-мунтазам» номли йирик асарида келтирилган кичик бир маълумот диққатга сазовордир. «1011 йили Рўза ҳайити арафасида улуғ вазир Бағдод музофоти қамоқхоналарини назорат қилиб айланади ва муборак ҳайит муносабати билан енгил жиноят қилганларни ва тавбадорларни ҳибсдан озод қилади. Бир динордан ўн диноргача қарзи учун қамалганларни буткул озод қилиб, ундан ортиқ қарзи учун жазо муддатини ўтаётган маҳбусларни эса кафилликка олиб, байрам кунларини ўз оилалари билан ўтказиб қайтишлари шарти билан уларга ҳам рухсат беради», — деб ёзади нозиктаъб муаррих.

Бутун ислом дунёсида бўлгани сингари Туркистон заминида ҳам ҳайит намозлари жамоа бўлиб ўқилади, намоздан кейин марҳумлар руҳини хотирлаб дуои-фотиҳалар қилинади. Мўмин-мусулмонлар ота-оналари, дўсту биродарлари, қариндош-уруғларини ҳайит билан қутлайдилар, бетобу ҳожатмандларни зиёрат қилиб, кўнгилларини кўтарадилар. Отахону онахонлар, мўйсафидлар, яқин кишилар ва болаларга байрамона совғалар — ҳайитликлар улашиш ҳам халқимизнинг азалий удумлариданидир.

Сўнгги йилларда жонажон Ўзбекистонимизда қарор топаётган ижтимоий адолат, айниқса мустақиллигимиз шарофати билан ҳаётбахш илдизи узоқ ўтмишга бориб тақаладиган ибратли тарихимиз, бой маданий меросимиз, турфа хил маънавий қадриятларимиз, удумларимизни ўрганиш ва тиклаш, ушбу бебаҳо бойликлардан халқни баҳраманд қилишда катта ишлар амалга оширилаётир. Халқимизнинг кўнглини хушнуд қилган бу хайрли ишларнинг ҳаммаси муҳтарам Президентимиз Ислом Каримов собитқадамлик ва изчиллик билан олиб бораётган доно сиёсатининг ёрқин самарасидир. Муборак динимиз равнақи йўлидаги ижобий ўзгаришлар, диндорларга яратилган улкан имкониятлар алоҳида таҳсинга сазовор. Виждон, эътиқод эркинлиги қоидаларининг ҳаётга тўла татбиқ қилина бориши, Президентимиз фармонлари билан Ўзбекистонимиз тарихида биринчи маротаба диний байрамлар: Рўза ҳайити (ийд ал-фитр) ва Қурбон ҳайити (ийд ал-адҳа)ни умумхалқ байрамлари сифатида дам олиш куни деб эълон қилиниши том маънодаги оламшумул аҳамиятга молик воқеалар бўлиб, диёримиз мўмин-мусулмонлари қалбини беҳад қувончга тўлдирди. Аллоҳга шукрлар бўлсинки, бу йил муборак Рўза ҳайити учинчи маротаба тантанали нишонланаётир. Бу йилги Рамазон ва Наврўз байрамлари бир-бирига уланиб кетиши алоҳида тароват ва шодиёналик касб этиб, мустақил Ватанимизда бир жон, бир тан туйғуси билан яшаётган халқларнинг байналмилал байрамига айланиб кетди. Муборак Рамазон байрами эзгулик ва бирдамлик, хайру барака, иқтисодий тараққиёт ва маънавий камолот сари ақл-заковат билан шаҳдам бораётган давлатимиз фуқароларининг кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб, янги зафарлар бахш этишга тилакдошмиз. Жумлаи мўмин-мусулмонларимизни улуғ айём — Рамазони шариф билан чин юракдан муборакбод этамиз.

Шу табаррук кунларда Аллоҳим ҳаммаларимизни рушду ҳидоят нури билан баҳраманд этиб, битмас-туганмас неъмату ҳикматларидан рўзи-насиб айласин, мустақил Ўзбекистонимизнинг равнақи, порлоқ келажаги йўлидаги қутлуғ саъй-ҳаракатларимиз, солиҳ ишларимизга хайру бараколар ато этсин!

Убайдулла УВАТОВ,
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси ҳузуридаги Диний ишлар комитети раисининг биринчи муовини.

ҲАЙИТИНГИЗ МУБОРАК!

ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигида Наврўз байрами шарафига қабул маросими бўлди, унга Тошкентдаги хорижий дипломатия ваколатхоналарининг ва халқаро ташкилотларнинг бошлиқлари таклиф этилди. Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири С. Сафоев тўпланганларни байрам билан қутлади.

Мустақил Ўзбекистон халқи Наврўз кунини иккинчи бор чинакам байрам қилаётганлиги таъкидлаб ўтилди. Халқ эркинликка эришганидан руҳланиб, қайта тикланган давлатни, диёримизда тинчлик ва осойишталикни мустаҳкамлашга ҳаракат қилиб, Наврўзни нишонламоқда.

Ўзбекистон Республикасининг минтақада барқарорлик ва хавфсизликни сақлаб туришга, жаҳон мамлакатлари билан ҳамкорликни ривожлантиришга, мамлакатни жаҳон миллатлар ҳамжамияти билан боғлашга қаратилган ташқи сиёсатининг қарор топиши ўтган даврнинг муҳим якуни бўлди.

Хорижий ваколатхоналар бошлиқлари номидан дипломатия корпусининг оқсоқоли, Туркия Республикасининг элчиси Вўлқон Чўтур маросимда сўзга чиқиб, Ўзбекистон Республикасида мустақилликнинг дастлабки йилларида эришилган ютуқларга, республика раҳбариятининг минтақада ялпи хавфсизлик тизимини вужудга келтиришга қаратилган ташқи сиёсий йўлига юқори баҳо берди ҳамда мамлакат халқига янги-янги муваффақиятлар тилади.

Учрашув пировардида Ўзбекистон санъат усталари иштирокида байрам концерти кўрсатилди.

Қабул маросими самимий ва дўстона муҳитда ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлиги матбуот шўъбаси.

Ушбу сонга С. Муҳиддинов ва Б. Норбоев навбатчилик қилишди.

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

● ТЕЛЕФОНЛАР:
маълумот учун 33-07-48;
эълонлар бўлими 32-09-25.
Индекс: 64608.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар маҳкамаси.

Бош муҳаррир: Анвар ЖЎРАБОЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Абдунаби БОЙҚЎЗИЕВ, Эсирган БОЛИЕВ (масъул котиб, «Халқ сўзи»), Эркин ВОҲИДОВ, Мирақмал МИРАЛИМОВ, Салоҳиддин МУҲИДДИНОВ, Лев ПАК (бош муҳаррир ўринбосари, «Народное слово»), Людмила ПОРФИРЬЕВА, Кулаҳмад РИЗАЕВ, Александр ТЮРИКОВ (масъул котиб, «Народное слово»), Шавкат ЯҲЁЕВ, Пирмкул ҚОДИРОВ, Муҳаммаджон ҚОРАБОЕВ, Саидаҳрор ҒУЛОМОВ.

● МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП
Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 19-уй.

● Таҳририятга ҳажми 7 қоғоздан ошган материаллар қабул қилинмайди. Фойдаланилмаган мақолаларга ёзма жавоб қайтарилмайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6

Рўйхатдан ўтиш тартиб № 0001 Буюртма Г—131. 107.858 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. қоғоз бичими А—2. Босишга топшириш вақти —21.00. Босишга топширилди 01.30.